

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 6 октомври 2023 г.
(OR. en)

13632/23

LIMITE

JAI 1237
COPEN 337
RELEX 1115
IPCR 59
COJUR 49

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	6458/23, 9315/23
Относно:	Съдебни действия и борба с безнаказаността по отношение на престъпления, извършени във връзка с агресивната война на Русия срещу Украйна – Актуално състояние

Приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството по посочения по-горе въпрос.

Съдебни действия и борба с безнаказаността по отношение на престъпления, извършени във връзка с агресивната война на Русия срещу Украйна – актуално състояние

Испанското председателство е силно загрижено от дълбокото въздействие на агресивната война на Русия срещу Украйна. В унисон с пътя, начертан от предходните председателства, испанското председателство би желало да предостави информация за актуалните инициативи, предприети на европейско равнище в борбата срещу безнаказаността, с акцент върху дейностите, проведени след заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи от 8 и 9 юни 2023 г.

На заседанието си от 29 и 30 юни 2023 г. Европейският съвет заяви, че ЕС остава твърдо решен да гарантира, че на Русия ще бъде потърсена пълна отговорност за агресивната ѝ война срещу Украйна. Европейският съвет приветства напредъка в създаването на Международен център за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна (ICRA). Европейският съвет направи преглед на усилията за създаване на трибунал за наказателно преследване на престъплението агресия срещу Украйна, включително на работата, извършена в рамките на основната група, и призова работата да продължи. Освен това Европейският съвет приветства създаването към Съвета на Европа на регистър на щетите, причинени от агресията на Руската федерация срещу Украйна, и призова за продължаване на работата.

ICRA, чийто домакин е Евроюст, официално започна дейността си в Хага на 3 юли 2023 г. Центърът беше открит от председателя на Евроюст, европейския комисар по правосъдието, главния прокурор на Украйна, прокурора на Международния наказателен съд (МНС), помощник-главния прокурор на САЩ и министъра на правосъдието на Нидерландия. Реално ICRA започна дейност през септември.

Посредством ICRA Евроюст подпомага текущите разследвания на престъплението агресия. В ICRA ще участват няколко украински прокурори на пълно работно време и прокурори от държавите членки на непълно работно време, ангажирани в съвместния екип за разследване (СЕР) на предполагаеми основни международни престъпления, извършени в Украйна. Службата на прокурора на МНС, която участва в СЕР¹, също ще бъде тясно ангажирана в работата на ICRA, за да се гарантира, че разследванията са тясно съгласувани. Органите на САЩ си сътрудничат с членовете на СЕР въз основа на меморандум за разбирателство, като предоставят информация и доказателства посредством специален прокурор за престъплението агресия, който е временно командирован в Евроюст. Някои държави, както държави членки, които не участват в СЕР, така и трети държави, предложиха да предоставят технически експертен опит (напр. военен анализ) или финансиране. Понастоящем Евроюст и членовете на СЕР определят точните нужди и изготвят анализ на рамката за такава подкрепа.

На 11 септември 2023 г. по време на конференцията „По пътя към справедливост за Украйна: за постигане на напредък в търсенето на отговорност, събирането на деца с техните семейства и подкрепа за устойчивостта на украинската съдебна система“ министрите на правосъдието на държавите членки и държавите със статут на наблюдател в Съвета на Европа се събраха в Рига (Латвия), за да обсъдят последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна. Те потвърдиха отново твърдия си ангажимент за постигане на напредък в областта на правосъдието и зачитането на международното право и приветстваха създаването на регистър на щетите, причинени от агресията на Руската федерация срещу Украйна, установен по силата на разширено частично споразумение на Съвета на Европа. На конференцията присъстваха и европейският комисар по правосъдието, председателят на Евроюст и директорът на Агенцията на ЕС за основните права.

На 12 септември 2023 г. в Рига Конференцията на участниците в регистъра на щетите проведе второто си заседание, посветено на финансови въпроси и процедурата за назначаване на управителен съвет. Европейският съюз направи значителна доброволна вноска за разходите, свързани със създаването на регистъра, чийто бюджет се финансира от годишни вноски от участващите държави и доброволни вноски.

¹ На 5 октомври 2023 г. Европол също се присъедини към СЕР.

Председателството желае да изтъкне извършеното от Евроюст във връзка с базата данни за доказателства за основни международни престъпления (CICED) в Евроюст.

На 23 февруари 2023 г. Евроюст постави началото на дейността на новосъздадения CICED. Тази специална съдебна база данни е създадена с цел запазване, анализиране и съхраняване на доказателства за основни международни престъпления (геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления и свързани с тях престъпления). Тя дава възможност на Евроюст да подпомага националните съдебни органи при установяването на доказателства, намиращи се в друга държава, които могат да бъдат от значение за собственото им разследване.

CICED се намира в решаващ етап, като в момента тече третата фаза от разработването му. Тъй като функциите за сигурно съхранение и предаване на информация вече са завършени, Евроюст работи по въвеждането на аналитичната функция, одобрена от Европейския надзорен орган по защита на данните през лятото на 2023 г. Тази аналитична функция ще позволи на Евроюст да анализира допълнително получената информация, да установи връзки между отделните елементи и да предоставя обратна информация на държавите членки. Евроюст очаква да приключи техническото изпълнение на аналитичния компонент до ноември 2023 г. От изключително значение е всички държави членки, независимо дали участват в СЕР или не, да предоставят доказателства за базата данни.

Напредък бе постигнат и по отношение на законодателството на ЕС относно нарушенията на ограничителните мерки на ЕС и относно конфискацията.

Първата и втората тристранна среща по предложението за директива относно конфискацията и отнемането на активи се проведеха съответно на 13 юни и 3 октомври 2023 г.

Що се отнася до предложението за директива относно определянето на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, първите тристранни срещи се проведеха на 12 юли и 26 септември 2023 г.